



Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1668/24
14.5.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Меланије Сантовац, председника већа, Јасмине Вуковљак Јовановић и Драгане Марчетић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ивана Перовић Семеновић, адвокат из Београда, Светогорска 3/1/2, против туженог Preduzeća за трговину и услуге ISTYLE STORES d.o.o. Beograd, са седиштем у Београду, Булевар Михајла Пупина 4, Shopping centar Ušće, локал 2.117, чији је пуномоћник Вељко Грековић, адвокат из Београда, Светогорска 24/3, ради утврђења, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 7768/23 од 23.10.2023. године, исправљене решењем Првог основног суда у Београду П 7768/23 од 25.12.2023. године, у седници већа одржаној 14.05.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 7768/23 од 23.10.2023. године, исправљена решењем Првог основног суда у Београду П 7768/23 од 25.12.2023. године, у ставу првом изреке, тако што се одбија као неоснован тужбени захтев тужиоца АА из ... да се утврди да су уговор о купопродаји непокретности Ов I 41244/2011 оверен 26.03.2011.године пред Првим основним судом у Београду, закључен између тужиоца и туженог, изјава оверена 26.03.2011.године под Ов I 41256/2011 пред Првим основним судом у Београду, споразум о пребијању дуговања од 26.03.2011.године закључен између тужиоца и туженог, као и уговор о закупу непокретности оверен 26.03.2011.године пред Првим основним судом у Београду под Ов I 41255/2011, закључен између тужиоца и туженог, ништави и не производе правно дејство, а што је тужени Preduzeće за трговину и услуге ISTYLE STORES d.o.o. Beograd дужан признати и трпети.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке пресуде Првог основног суда у Београду П 7768/23 од 23.10.2023.године, исправљене решењем Првог основног суда у Београду П 7768/23 од 25.12.2023. године, тако што се обавезује тужилац АА из ... да туженом Preduzeću за трговину и услуге ISTYLE STORES d.o.o. Beograd накнади трошкове поступка у износу од 911.475,00 динара, у року од 15 дана од достављања преписа пресуде.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног

поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 7768/23 од 23.10.2023. године, исправљеном решењем Првог основног суда у Београду П 7768/23 од 25.12.2023. године, ставом првим изреке, утврђено је да су уговор о купопродаји непокретности Ов I 41244/2011 оверен 26.03.2011. године, закључен између тужиоца и туженог, изјава оверена 26.03.2011. године под Ов I 41256/2011, споразум о пребијању дуговања од 26.03.2011. године закључен између тужиоца и туженог, као и уговор о закупу непокретности оверен 26.03.2011. године, закључен између тужиоца и туженог, ништави и да не производе правно дејство, а што је тужени дужан признати и трпети.

Ставом другим изреке пресуде, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова поступка исплати износ од 949.800,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате.

Против наведене пресуде тужени је благовремено изјавио жалбу из свих законских разлога. Тужилац је одговорио на жалбу туженог.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр.72/11 са изменама и допунама), другостепени суд је оценио да је жалба туженог основана.

У првостепеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1,2,3,5,7 и 9 ЗПП на које другостепени суд пази по службеној дужности.

У поступку пред првостепеним судом, оценом изведених доказа (писаних доказа, исказа тужиоца и законског заступника туженог) утврђено је да је тужилац био запослен као директор огранка туженог у Београду, те да је у једном тренутку приметио мањак у магацину предузећа у ТЦ Ушће, о чему је обавестио генералног директора у Будимпешти и поднео је кривичну пријаву против НН учиниоца 16.03.2011.године, због кривичног дела тешка крађа. У разговору са генералним директором туженог, тужиоцу је речено да нису задовољни са његовим радом, те да би требало споразумно раскинути радни однос. Дана 18.03.2011.године закључен је споразум о престанку радног односа између тужиоца и туженог, у ком споразуму је наведено да радни однос тужиоца код послодавца престаје на лични захтев запосленог и то са 18.03.2011.године. Став трећи споразума садржи сагласност запосленог да ће сва потраживања која послодавац има према запосленом, а која се односе на накнаду штете по основу мањка насталог у пословању друштва у периоду док се запослени налазио на функцији директора, а за које се утврди да је одговоран, регулисати закључењем посебног уговора.

Након закључења споразума о престанку радног односа тужилац је мејловима упућеним од стране директора туженог ... и генералног директора обавештен да је мањак много већи од пријављеног, а из преписки је произишло да је тужилац

одговоран за мањак. Уз мејлове тужилац је добијао и фактуре и профактуре са робом која недостаје, у којим фактурама је било робе, чији је мањак и тужилац констатовао, а и робе коју је тужилац први пут видео. Нови директор ... је спровела интерну контролу и попис којим је утврђен мањак робе, а утврђен је и мањак новца и то у износу од 170.000,00 евра. Попису и контроли тужилац није присуствовао.

Због мањка који је интерном контролом утврђен, генерални директор туженог је позвао тужиоца и рекао му је да ће поднети кривичну пријаву, уколико се не договоре. Адвокат туженог је тужиоцу као најбоље решење предложио да, уколико жели да избегне кривичну пријаву, попише списак робе која недостаје, као и да у циљу обезбеђења средстава, које је тужилац потребно да исплати на име робе која недостаје, закључи купопродајни уговор, који би за предмет имао тужиочев стан. Такође је речено да ће за тај стан бити закључен и уговор о закупу, с тим што би тужилац био купац стана. С обзиром да је туженом стало до наплате дуга, а не до утврђивања кривице тужиоца, предложено је да се део дуга наплати из вредности тужиочевог стана, а преостали износ утврђеног дуга од 100.000,00 евра да се тужиоцу опрости.

Дана 26.03.2011.године закључен је уговор о купопродаји између парничних странака, споразум о пребијању дуговања, уговор о закупу непокретности и тужилац је потписао изјаву. Предмет уговора о купопродаји, који је тужилац закључио у својству продавца, а тужени у својству купца, оверен пред Првим основним судом у Београду под Ов I 41244/2011, је купопродаја двособног стана бр. 122, површине 46 м2, у стамбеној згради, саграђеној на кат.парц. ... КО ..., у ..., који је тужилац стекао по основу наслеђа, за купопродајну цену од 50.600,00 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан закључења уговора. У уговору је констатовано да је купац исплатио продавцу целокупни износ уговорене цене и да је купац ушао у посед предметне непокретности, те да по овом правном послу немају више никаквих узајамних потраживања.

Споразум о пребијању дуговања од 26.03.2011. године, који је закључен између парничних странака, садржи констатацију да је тужилац купио и примио робу наведену у фактурама и отпремницама бр. 11411838 и 11411840, обе од 25.03.2011. године, у укупном износу од 5.237.341,00 динара, а да је тужени од тужиоца купио двособан стан бр.122, површине 46 м2, у ..., ..., по основу уговора купопродаји закљученим и овереним пред Првим основним судом у Београду 26.03.2011. године. Чланом 2 споразума је констатовано да су се потписници споразума сагласили да своје међусобне обавезе по наведеним правним пословима изврше путем пребијања ових обавеза, тако да је потписивањем споразума овде тужилац измирио у потпуности своје обавезе по основу куповине робе означене у члану 1 овог споразума, а да је овде тужени измирио своје обавезе по основу исплате купопродајне цене за куповину стана означеног у члану 1 овог споразума, те да по овим правним пословима нема више никаквих узајамних потраживања. Изјавом од 26.03.2011.године тужилац је потврдио да му је од стране туженог у целости исплаћен износ од 50.600,00 евра у динарској противвредности, на име купопродајне цене стана и то путем пребијања узајамних потраживања.

Парничне странке су за стан који је био предмет купопродаје закључили уговор

о закупу стана 26.03.2011.године, и то тужилац као купац, а тужени као куподавац. Уговорен је закуп на неодређено време и закупнина у месечном износу од 150 евра у динарској противвредности.

Тужилац робу наведену у фактурама бр. 11411838 и 11411840 није примио, нити му је исплаћен новац на име купопродајне цене стана.

Првостепени суд је полазећи од чињенице да је мањак у роби и новцу код туженог у вредности између 150.000,00 – 170.000,00 евра утврђен интерном контролом, о којој контроли није сачињен записник, нити је о контроли обавештен тужилац, оценио да је тужени поступио супротно одредби члана 163 Закона о раду, која одредба предвиђа обавезу послодавца да образује комисију, која би утврдила висину штете, околности под којима је штета настала, ко је штету прозуроковао и како се та штета надокнађује. С обзиром да тужени није поступио на законом прописан начин, то се не може сматрати да је уопште утврђена одговорност тужиоца за насталу штету, као ни колико та штета износи. Није достављен ни један доказ који би указивао на одговорност тужиоца као директора за штету коју је тужени претрпео у виду насталог мањка. Одредба члана 3 споразума од 18.03.2011.године се не може тумачити као прихватање одговорности тужиоца, уколико се одговорност тужиоца не утврди. Законски заступник туженог је навела да сматра да тужилац није узео и изнео робу, већ да је менаџменту фирме стало само до новца, а не и да ли је тужилац крив или није, због чега је првостепени суд закључио да тужилац није ни на који начин признао одговорност за настали мањак, па није могла бити постигнута сагласност да тужилац тај мањак накнади у висини вредности стана. Само у ситуацији да је заиста утврђена одговорност тужиоца, то би споразум о пребијању дуговања од 26.03.2011.године испуњавао услове вансудског поравнања.

Првостепени суд је закључио да све док не постоји утврђено потраживање туженог према тужиоцу, а на основу ког би се извршило пребијање потраживања, не постоји основ за закључене уговоре, те су исти, уз пропратне акте, ништави у смислу одредбе члана 103 ЗОО и не могу производити правно дејство.

По оцени Апелационог суда, првостепени суд је из утврђених чињеница извео погрешан закључак о постојању других чињеница на којима је заснована пресуда и погрешно је применио материјално право.

Наиме, из изведених доказа је утврђено да су парничне странке закључиле споразум о престанку радног односа, којим је тужиоцу као запосленом престао радни однос код туженог и којим се тужилац обавезао да ће сва потраживања која послодавац има према њему, а која се односе на накнаду штете по основу мањка насталог у пословању друштва у периоду док се он налазио на функцији директора, а за које се утврди да је одговоран, регулисати закључењем посебног уговора. Након престанка радног односа тужиоца, интерном контролом код туженог је утврђен мањак у роби и новцу у вредности 150.000,00 – 170.000,00 евра, те је постигнута сагласност између парничних странака, на предлог законског заступника туженог и адвоката туженог, да тужилац вредност мањка надокнади тако, што ће уместо исплате износа штете туженом уступити стан у свом власништву вредности 50.600,00 евра (чиме је прихваћена замена

испуњења како је предвиђено одредбом члана 308 ЗОО), с тим што је тужени прихватио да дуг преко вредности стана, тужиоцу опрости.

Имајући у виду да су тужилац и тужени, сагласно начелу решавања спорова на миран начин из одредбе члана 19 ЗОО, постигли сагласност о постојању штете, о висини штете који ће тужилац туженом да надокнади, као и начину накнаде штете, то супротно закључку првостепеног суда, тужени ради наплате свог потраживања није био у обавези да образује комисију која би утврдила висину штете, околности под којима је штета настала, ко је штету прозроковао и како се та штета надокнађује.

С обзиром да је постигнута сагласност воља око начина плаћања дела утврђеног мањка, ради реализације постигнутог споразума парничне странке су закључиле 26.03.2011.године означени уговор о купопродаји, споразум о пребијању дуговања, тужилац је потписао изјаву и закључен је уговор о закупу стана.

Одредбом члана 1089 став 1 Закона о облигационим односима је прописано да уговором о поравнању лица између којих постоји спор или неизвесност о неком правном односу, помоћу узајамних попуштања прекидају спор, односно уклањају неизвесност и одређују своја узајамна права и обавезе, ставом 2 да постоји неизвесност и кад је остварење одређеног права несигурно. Одредбом члана 1090 став 1 истог закона је прописано да се попуштање може састојати, између осталог, у делимичном или потпуном признавању неког захтева друге стране, или у одрицању од неког свог захтева; у узимању на себе неке нове обавезе; у смањењу каматне стопе; у продужењу рока; у пристајању на делимичне отплате; у давању права на одустаницу.

Имајући у виду да је пре закључивања правних послова чија се ништавост у овом поступку тражи, утврђен мањак у роби и новцу код туженог, да се тужилац споразумом о престанку радног односа обавезао да ће потраживање туженог по основу штете, односно мањка у пословању туженог надокнадити, постојала је неизвесност која се односи на висину штете и начин њене наплате, због чега су тужилац и тужени закључили усмени уговор о поравнању, којим је тужилац признао одговорност за део штете чија је висина одговарала вредности стана чији је био власник, а тужени је прихватио да од тужиоца не наплати целокупан износ утврђеног мањка. По оцени Апелационог суда овакав уговор о поравнању је законит и допуштен јер је предмет поравнања потраживање којим су странке могле располагати, како је предвиђено одредбом члана 1092 ЗОО.

С обзиром да је уговор о купопродаји од 26.03.2011.године закључен у форми која је прописана одредбом члана 4 став 1 Закона о промету непокретности (“Службени гласник РС“, бр.42/98 и 111/2009), да се уговором тужилац, као продавац, обавезао да на туженог, као купца, пренесе право својине на стану чији је био власник, за цену од 50.600,00 евра, то је уговор закључен у складу са одредбама члана 454, 455, 458, 462 ЗОО.

Имајући у виду да је одредбом члана 336 ЗОО прописано да дужник може пребити потраживање које има према повериоцу са оним што овај потражује од њега, ако оба потраживања гласе на новац или друге заменљиве ствари истог рода исте

каквиће и ако су оба доспела, другостепени суд је оценио да су били испуњени услови да парничне странке закључе споразум о пребијању дуговања од 26.03.2011.године, којим су пребијена потраживање тужиоца у висини цене стана и потраживање туженог у истој висини, које потраживање се односило на утврђени мањак у роби, са којим потраживањем се тужилац закључењем усменог вансудског поравнања и споразумом о пребијању дуговања, сагласио.

Како је и тужилац имао потраживање према туженом на име купопродајне цене стана, а и тужени потраживање према тужиоцу на име штете у роби која је недостајала, за износ који је тужилац прихватио као дуг по том основу, по оцени суда обавезе тужиоца и туженог су престале на законит начин, предвиђен одредбама члана 336 и 337 ЗОО.

Приликом доношења одлуке оцењено је да на пуноважност споразума о пребијању од 26.03.2011.године не утиче чињеница што је као основ потраживања туженог наведена роба наведена у фактурама-отпремницама, коју робу тужилац није преузео по истима, с обзиром да је утврђено да су парничне странке имале међусобна доспела потраживања, а споразум је имао допуштен основ јер је постојала намера парничних странака да пребију међусобна потраживања, која гласе на новац и да се на тај начин се ослободе међусобних обавеза. Навођење фиктивног основа потраживања туженог не утиче на пуноважност овог правног посла јер је утврђено да је постојало потраживање туженог по основу штете, за који износ штете се тужилац сагласио да је надокнади управо тако што ће дуг по том основу накнадити из вредности стана.

Закључењем споразума о пребијању од 26.03.2011.године дуговање туженог према тужиоцу у висини цене стана је престало, због чега је изјава тужиоца сачињена истог дана, која садржи изјаву о исплати новчаног износа целокупне цене стана.

Уговор о закупу стана од 26.03.2011.године је закључен у складу са одредбом члана 567 ЗОО, а из утврђеног чињеничног стања не произилази да је уговор противан принудним прописима, јавном поретку или добрим обичајима.

С обзиром да је утврђено да је тужени имао потраживање према тужиоцу, произашло из радног односа тужиоца код туженог, по основу штете која се огледа у мању робе и новца, да су парничне странке закључиле вансудско поравнање, којим су се сагласиле да се изврши замена испуњења, тако што ће тужилац уместо исплате дуга по основу настале штете, на туженог да пренесе власништво на стану, због чега су закључени уговор о купопродаји, ради преноса власништва на стану, споразум о пребијању дуговања, ради пребијања међусобних потраживања по основу купопродајне цене стана и начињене штете, потписана је изјава ради потврђивања исплате купопродајне цене стана и закључен је уговор о закупу стана ради даљег коришћења стана од стране тужиоца, то је оцењено да су наведени правни послови пуноважни и да производе правна дејства.

С обзиром на исход спора и постигнути успех туженог у спору, и у првостепеном и у другостепеном поступку, применом одредбе члана 165 ЗПП, овај суд је оценио да туженом припадају трошкови у укупном износу од 911.475,00 динара,

применом одредби члана 153 став 1, 154 и 163 ЗПП, као и Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и Таксене тарифе Закона о судским таксама, важеће у време доношења одлуке. Наведени трошкови се односе на састав три образложена поднеска у износу од по 33.750,00 динара, на састав две жалбе у износу од по 67.500,00 динара, на заступање на једанаест одржаних рочишта у износу од по 38.250,00 динара, на приступ на пет неодржана рочишта у износу од по 21.375,00 динара, на судску таксу за жалбу и другостепену пресуду у износу од по 73.800,00 динара.

На основу наведеног, Апелациони суд је на основу одредбе члана 394 тачка 3 и 4 ЗПП одлучио као у ставу првом изреке, а на основу одредбе члана 401 тачка 3 ЗПП, као у ставу другом изреке ове пресуде.

Како одговор на жалбу тужиоца није био нужан за заштиту права тужиоца, то је применом одредбе члана 165 ЗПП, одлучено као у ставу трећем изреке.

**Председник већа - судија
Меланија Сантовац,ср.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић**